

Beretning 2010

Det har været et begivenhedsrigt år på Viby Friskole. På godt og ondt.

Altoverskyggende har det været, at en af skolens mangeårige og afholdte lærere, Michel Nielsen, forud for skoleårets start fik konstateret cancer. Først troede både Michel og vi, at der ville være tale om en sygdomsmedikation på omkring 3 måneder. Michel blev imidlertid hurtigt dårlig, og overført til operation i Kiel. Herefter gik der lang tid med uvished og skiftevis opmuntrende og nedslående meldinger. Det var en svært tid, - ikke mindst for Michels familie og de nære venner han jo havde i medarbejderstaben. D. 5 februar var personalegruppen på pædagogisk aften om Grundtvig med bestyrelsen. På vej hjem i toget fik vi den tragiske besked om, at Michel var død. Der blev afholdt en meget smuk begravelse med stor deltagelse fra kolleger og nuværende og tidligere elever og forældre.

Med Michel mistede skolen en afholdt og dygtig lærer, et værdimæssigt omdrejningspunkt og en formidabel fortæller og formidler. Vi mistede også en afholdt kollega, en god ven, et varmt menneske, en traditionalist med sans for fornyelsen og et omvarende leksikon. Michel har efterladt sig et tomrum og var og er savnet på Viby Friskole.

Jeg vil bede om, at vi rejser os og afholder 1 minuts stilhed for Michel

Æret være Michels minde!

Det er en svær situation for en skole, når man rammes af et længerevarende sygdom og dødsfald. Både fordi der er sorgen og følelserne, og fordi dagligdagen ubønhørligt kører videre. Når vi så oven i købet kan lægge endnu 2 sygdomsmedikationer – den ene som følge af en operation, en ny lærer, der stoppede efter 2 måneder og en barselsorlov, så er det svært for en lille skole som vores. Selvom disse helt ekstraordinære begivenheder har præget skoleåret for både ansatte og elever, er det dog lykkedes at komme igennem. Godt igennem. Ikke mindst takket være en meget stor indsats og positiv indstilling hos ansatte, hos elever og også forældre

Året det gik

Det er imidlertid kendetegnende for skolen, at det på trods af alle disse hændelser alligevel har været et rigtig godt og spændende skoleår.

Lad mig bare nævne nogle stykker: forårsfest, Robin Hood musical, trille-æg, dimissionsfest for 9. klasse, koroptræden i Vibyhallen til VIFs jubilæum, på Toftehøj, til juletræstænding. Projekt opgaver, børnehaveklassen der læste højt i deres gamle børnehave, 7-9. klasse der udstillede deres tema-arbejde med visioner for Stændertorvet på Rådhuset i Roskilde og på Viby Bibliotek, lejrture til Bornholm, Esbjerg, Amsterdam, og sydsjælland, Lejre forsøgscenter, skolernes motionsdag, aktivitetsdag med besøg fra Osted Friskole, faguger med mange forskellige emner i spil, svømmeuge for 5., besøg af trommeduoen Street Beat, Jule-høstfest, besøg af guitaristen Gary Snider, Kræmmermarked, 3 spændende højskoleaftner med foredrag af Frede Bräuner om sammenhængen mellem kost, adfærd og indlæring, hjerneforskeren Ann E. Knudsen og hjerte og hjerne hos de 7-16 årige, og endelig Erik Sigsgaard om "Skæld ud". Vi har haft et hav af forældremøder, faglærerdag, elevevalueringer, barnedåb i indskolingen, fest i overbygningen, Vi har vundet Playback i Ramsø, - og alt sammen ved siden af den almindelige undervisning.

Der har også været andre tiltag. Vi har haft gang i den skoleudvikling, som sidste år blev fremlagt og debatteret her på generalforsamlingen. Det gælder især overbygningen – og derfor vil jeg give ordet til 2 af lærerne, som vil fortælle lidt om de nye tiltag.

Leif og Ulrich fremlægger

Imidlertid er det ikke kun overbygning, som har været på dagsordenen. Vi har også arbejdet meget med at udvikle og implementere en ny evalueringsstrategi. Om evaluering kan der siges meget. For hvorfor skal alting evalueres? Vores svar er, at det er vigtigt at se på sig selv og reflektere over sin egen indsats og udbytte. Hvad enten man er elev, lærer eller skole.

Men dermed er vi også med til at bygge videre på den udvikling, der har været dominerende i de sidste mange år. Det er som om, at alt i vores samfund skal måles, vejes og evalueres, og det der ikke kan stå i et regneark på en computer regnes det ikke for at have en stor værdi.

Teologen Jørgen I Jensen skriver i sin bog "Jeg automaten" fra 2006:

"tilrettelæggelse og bedømmelse, sikring og overvågning bliver vigtigere end selve sagen" og et andet sted i bogen siger han, "at det synes at være vigtigere om man kan måle, om en undervisning går godt – end om samme undervisning rent faktisk går godt".

For nylig var vores statsminister, som en del af sit 360 graders eftersyn af folkeskolen, derfor i Sydkorea for at blive inspireret af skolesystemet der. Her var man, som han sagde: "stærke på de hårde værdier". De klarer sig fantastisk godt i internationale undersøgelser if. f.eks. læsekompetencer mv. Under besøget viste det sig imidlertid, at et sydkoreansk barn stort set kun er hjemme for at sove. Det går nemlig i skole til langt ud på eftermiddagen og fortsætter om aftenen i private skoler, som forældrene betaler i dyre domme for. En uddannelsesvejleder fortalte, at eleverne ikke trivedes, at de ikke kunne glæde sig over de tilegnede kundskaber, fordi prisen for at blive stærk på de hårde værdier er, at der ikke er tid til at være barn, til at lege, til at kede sig, til at lære at indgå i sociale relationer med andre. Statsministeren kaldte dette bagsiden af medaljen – og jeg sad ved skærmen og tænkte, at det kunne vi nok godt have fortalt ham herhjemme på forhånd, men han var for fastlåst i sin regnearksanalyse, der fortalte, at eleverne der var meget dygtigere end i Europa. Hvad blev der af den almindelige sunde fornuft?

Hvad betyder det for familiestrukturen, at vi som samfund er alt for fokuserede på de hårde værdier? Hvad sker der i det hele taget, når et samfund til stadighed får proppet flere og flere regler, love, krav om evalueringer etc. ned i halsen – så langt at selv et barneliv på klokkeslæt er gennemreguleret?

Her kan og bør vi som skole være med til at danne modkultur. Vi insisterer f.eks. hos os på, at alle fag er lige vigtige. De klassisk boglige fag er lige så vigtige som de praktisk/kreative, men det er vigtigt at sige, at faget er et skridt på vejen mod målet; og målet er dannelse! Dannelse til at kunne mestre sit eget liv i gensidig afhængighed af og tillid til sine medmennesker. Man kan ikke på forhånd evaluere sig til, hvordan man skal gøre dette med alle elever. Her må vi som lærere, i det relationelle arbejde, være med til at så nogle frø, undlade at gå ud "om natten og grave i marken for at se, om afgrøden gror".

Der skal være mulighed for bare at være. Derfor synes vi, at vi har fundet en god og afbalanceret form for evaluering som ser på det hele menneske, personligt, fagligt og socialt.

Det var evaluering. Sidste sommer kom vores indskolings- og SFO folk og fortalte, at de gerne ville lave et forsøg med en mere samlet indskolingsstruktur. Det er fantastisk, når medarbejdere vil noget, og er parate til at yde for at føre det ud i livet.

Helle K fortæller

I det kommende år

Er der noget at sige til, at vi oplever en stor søgning? At børnehaveklassen er fuld, at 2011 snart er fuld, og at følgende år også ser særdeles lovende ud?

En skole skal til stadighed være på vej. Vi skal konstant udvikle os og være i bevægelse. Det er en af styrkerne ved en lille skole, at den enkelte føler et ansvar for den udvikling, og oplever at det nytter noget. Det er ikke som at slå i en stor dyne.

En af de ønsker, som er rejst og debatteret i lærergruppen, er lærernes ønske om, at vi fremover i stigende grad arbejder i trin, sådan at man efter 2. klasse får nye lærere og igen i 7. klasse får nye lærere. Der vil naturligvis også være andre lærerskift, men på det overordnede plan vil det være vores hensigt. Det er fint i tråd med den nye læreruddannelse, hvor lærerne skal vælge sig en studieretning – specialisere sig hen mod den yngste eller ældste del af vores elever. Et af argumenterne er, at man som lærer kan dygtiggøre sig til en bestemt aldersgruppe, i stedet for at man f.eks. skal føre elever til afgangsprøve hvert 9. år – eller lære de yngste at læse (og binde snørebånd og alt det andet) hvert 9. år.

Vi arbejder også stadig med lejrskoler. På pædagogisk weekend havde vi en lang snak om formål og indhold i disse ture. Vi er enige om, at vi gerne vil lade eleverne "vokse". I starten er det det nære, der tæller. Senere er det natur og relationer, som vil være i højsædet. Så kommer senere kultur, sprog og mellemfolkelig forståelse – godt blandet op med idræt og fællesskabsdannende aktiviteter. Vi har i år forsøgt os med vinterlejrskole. Det var en fantastisk tur, hvor vi så styrken i at tage af sted 2 klasses trin sammen. Nogle elever var nok lidt skeptiske, men var begejstrede over samværet. Det var en meget, meget god tur, med langrend, bål, pølser, teater, kælkning, sang, madlavning, fællesspisning, alpinski, varm kakao. En fællesskabsdannende tur ud over det sædvanlige, og som vi stadig høster frugterne af. Der har hos nogle forældre været udtrykt bekymring over økonomien til rejseriet. Det har vi taget meget alvorligt, og i debatten indgår også økonomien. Hvis vi når det skal vi derfor tale om opsparingsordninger senere, vi skal tale om muligheden for at eleverne tjener penge til lejrskolen ved at gøre rent på skolen eller slå græs el.lign. eller om helt andre måder at skaffe midler på. For rejse vil vi gerne. Vi mener, at det er et af de få områder vi med sikkerhed kan vide, at eleverne får brug for i fremtiden. Evnen til at kommunikere med og forstå andre folkeslag. Sprog og mellemfolkelig forståelse vil komme alle til gavn.

Af andre nye ting vil der næste år ske det, at vi holder et midtvejsmøde. Vi har oplevet, at nogle forældre, som var forhindret i at deltage på generalforsamlingen sidste år – og dermed i debatten om skolens anliggende og udvikling, har følt, at de ikke kom til orde. Derfor har vi ønsket at etablere en ny tradition på skolen, nemlig et midtvejsmøde, hvor vi mødes og diskuterer pædagogik og andre anliggender. En slags generalforsamling uden besluttende myndighed.

Det var lidt om fremtiden. Altoverskyggende i den henseende har det selvfølgelig været, at vi i det forløbne år har arbejdet rigtig meget med Ramsø Rådhus. Men det vender vi tilbage til.

Tak

Til slut vil jeg gerne rette en meget stor tak til alle ansatte på skolen. Tak for en kæmpe indsats, for engagement, arbejdsglæde og en meget positiv indstilling til at få tingene til at lykkes.

Også en stor tak til bestyrelsen. Tak for opbakning og tillid til mig. For konstruktiv modspil og for parathed til at hjælpe. Det er en meget velfungerende, professionel og bredt sammensat bestyrelse med mange kompetencer og evner indenfor f.eks. økonomi, pædagogik og personaleledelse. Jeres hjælp og sparring har været afgørende for at kunne fungere som skoleleder på Viby Friskole.

Nu har jeg / vi talt længe. Nu vil jeg skynde mig at runde af. Der er mange og vigtige punkter på dagsordenen. Der skal træffes den nok største beslutning i skolens historie (om vi skal købe rådhuset eller ej), og I skal bagefter vælge de mennesker, som – i givet fald – skal føre det ud i livet.

Tak for opmærksomheden.